

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA:	JUNY 2015	CONVOCATORIA:	JUNIO 2015
VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA II		VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA II	

BAREM DE L'EXAMEN:

Comprensió del text: 3 punts; Anàlisi lingüística del text: 3 punts; Expressió i reflexió crítica: 4 punts.

Tria una d'aquestes dues opcions

Opció A

Llig aquest text i respon les preguntes següents.

1 Quan neix, la gota encara no sap que d'aquí a dos segons s'esclafarà contra la pica de la cuina. Il·lusionada, llisca per l'últim revolt de la canonada i treu el cap per la desembocadura de l'aixeta. La llum dels fluorescents l'enlluerna. Se sent com la passatgera de tren que, després d'haver concentrat la mirada en un llarg túnel, surt finalment a cel obert. Encuriosida, s'atura al bec de l'aixeta. La inèrcia fa 5 que trontolli i que, després d'un lleu balanceig, caigui al buit. Durant els primers mil·límetres d'aquesta trajectòria –iniciada amb més esperança que no pas convenciment–, l'envaeix el vertigen. [...]

La distància entre l'aixeta i la pica és d'un pam i mig, un trajecte tan curt com l'estona que la gota trigarà a recórrer-lo. No perd el temps: filtra la llum dels fluorescents i reflecteix l'esfera del rellotge, que assisteix a un nou encreuament, històric, de les busques. Comparat amb quan encara formava part d'un 10 corrent, el present li sembla fascinant. A primer cop d'ull potser no se li nota, però si augmentéssim la imatge de la gota, si l'aturéssim i la reproduíssim en tres dimensions i li donéssim moviment (un moviment virtual, s'entén, estructurat sobre una hipòtesi seqüencial a escala ampliada i per ordinador), hi detectaríem el batec gairebé imperceptible d'una emoció basada, d'una banda, en la inconsciència del perill que suposa la caiguda i, de l'altra, en la manca d'informació sobre el propi entorn. La cadència, per 15 exemple: una gota cada tant, sempre el mateix tant, com en una cursa ciclista contra rellotge. O descobrir que el fet que una aixeta no tanqui bé o que, a causa de l'erosió de la junta, degotegi pot canviar-li la vida i provocar que, un cop convertida en gota, aquell trajecte, banal en aparença, es transformi en privilegi. Com una frontera, la part alta de la pica marca l'últim tram.

L'horitzó és a tocar. A mesura que cau, la gota augmenta de pes, de volum i de tensió interna. Li costa 20 mantenir una forma esfèrica. La inèrcia li tiba la pell. Tant, que li agradarà ser de mercuri. El paisatge s'enfosqueix. Des d'un punt de vista humà, tot passa molt de pressa. Per a la gota, en canvi, aquesta estona conté part de la vellesa i tota la maduresa. El temps necessari per obrir el que ha viscut més recentment i recordar només els primers temps de vida; per reconèixer-se en la gota que, amb més atreviment que no pas ella, comença a treure el cap per la mateixa aixeta. S'assemblen com dues gotes 25 d'aigua, comprova. I li fa la impressió que haver vist aquella filla (o germana), justifica haver viscut un viatge que s'acaba com estava previst: xof.

La gota esclata i s'escampa en mil bocins que, indiferents al tacte d'acer inoxidable de la pica, tornen a reunir-se, no pas en forma de gota sinó d'esquitx, no-res, un fil escarransit que, després de salvar l'escull de restes d'oli de gira-sol, s'escola –blop– aspirat pel forat.

Sergi Pàmies, *Si menges una llimona sense fer ganyotes*, Barcelona, Quaderns Crema, 2007, p. 27-30.

1. Comprendre el text

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]
- c) Identifica la tipologia textual i especifica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text. [0'5 punts]
- d) Indica cinc exemples de recursos expressius de caràcter literari presents al text. [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt; resposta errònia: -0,25]

1. bec (línia 4): oberta o tancada?
2. balanceig (l. 5): sorda o sonora?
3. esquitx (l. 28): sorda o sonora?
4. oli (l. 29): oberta o tancada?

- b) Indica a quin element del text fan referència els pronoms febles subratllats i quina funció sintàctica realitzen. [1 punt]

1. Durant els primers mil·límetres d'aquesta trajectòria –[...]–, l'envaeix el vertigen (línies 5-6)
2. un trajecte tan curt com l'estona que la gota trigarà a recórrer-lo (l. 7-8)
3. hi detectaríem el batec gairebé imperceptible d'una emoció (l. 13)
4. La inèrcia li tiba la pell (l. 20)

- c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules al text o posa'n un sinònim. [1 punt]

1. *vertigen* (línia 6)
2. *estona* (l. 7)
3. *tiba* (l. 20)
4. *bocins* (l. 27)

3. Expressió i reflexió crítica

- a) Descriu els aspectes més importants de l'obra teatral de Manuel de Pedrolo. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Redacta un text de característiques semblants al de Sergi Pàmies, sobretot quant al registre, a la tipologia i als recursos expressius basant-te en la contemplació d'un fet quotidià. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

Opció B

Llig aquest text i respon les preguntes següents.

- 1 La primera impressió que rep el viatger arribat a Alacant és que el castellà és la llengua general de la població. Si aquest viatger roman algun temps a la ciutat o s'hi queda a viure, acaba adquirint una certa consciència que allà «hi ha» una altra llengua, una mena de «llengua oculta», que ell mateix acaba relacionant amb el passat de la ciutat: primer, perquè aquesta llengua només «emergix» de manera esporàdica i fragmentària, com en una mena de ritual, durant certes festivitats i en l'expressió d'exabruptes típicament masculins i, segon, perquè només té ocasió de sentir-la entre els més vells de les classes populars. El nostre viatger acabarà acceptant la circumstància però sempre li semblarà, com a mínim, «curiosa».
- 5 Tanmateix, no és cap novetat, com ens explica Carme Junyent al seu llibre *Vida i mort de les llengües* (1992), que aquestes eines lingüístiques de la comunicació humana que són les llengües, de la mateixa manera que succeix amb els seus usuaris tenen un període vital amb un principi i un final. Segons això, sobta l'estranyesa amb què veiem que els parlants perceben les situacions de convivència entre llengües que conduïxen a la mort de la més desafavorida. [...]

- D'ençà que el lingüista nord-americà Uriel Weinreich (1953) va descriure amb tots els pèls i senyals 15 la situació de precarietat de la llengua romanx del Cantó dels Grisons, a Suïssa, ja sabem que casos com el de la ciutat d'Alacant ni són rars ni sorgixen per generació espontània, sinó que obeïxen a una causalitat gens infreqüent arreu del món. Però com es pot arribar a aquesta mena de situacions?

- Com a punt de partida, cal deixar assentat que no hi ha cap comunitat de parla al món que haja nascut «bicèfala» en el sentit lingüístic, això és: bilingüe (o multilingüe). Que pel temps s'hi pot arribar, és fora 20 de tot dubte, com ho certifica la munió d'estudis aplicats sobre llengües en contacte, substitució lingüística o mort de llengües que han florit en el camp de la recerca lingüística. A partir d'aquests estudis i de les teoritzacions que se n'han derivat, la literatura sociolingüística internacional ha deixat clar que, després d'una etapa de «cohabitació», unes llengües acaben desplaçant-ne unes altres d'acord amb una concatenació de causes que sempre és la mateixa. [...]

- 25 En primer lloc hi haurà una bilingüització de les classes dirigents i el començament de la interferència lingüística sobre les estructures lingüístiques, incloses les dels monolingües de les classes inferiors, els quals encara seran la majoria de la població. Així podran passar segles, fins que el bilingüisme assolirà la totalitat de la població i la interferència es multiplicarà en la mateixa proporció. Simultàniament, a cada llengua li seran atribuïdes unes funcions específiques. Si, com és d'esperar, 30 aquella que encara es considera llengua pròpia, rep uns usos menors o de més baix estatus, el temps i la millora de la competència dels parlants en la llengua dominant aniran fent supèrflua la primera i la seu transmissió intergeneracional serà considerada innecessària.

Brauli Montoya, *Alacant: la llengua interrompuda*, València, Denes Editorial, 1996, p. 21-22.

1. Comprendre el text

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]
- c) Indica i justifica cinc marques de modalització del text. [0'5 punts]
- d) Explica la funció que fan al text la cursiva i les cometes. [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats. [1 punt; resposta errònia: -0,25]

1. és que (línia 1): sorda o sonora?
2. mateix acaba (l. 3): sorda o sonora?
3. sempre (l. 7): oberta o tancada?
4. mort (l. 13): oberta o tancada?

- b) Llig els quatre fragments del text anterior que es reproduïxen a continuació i fixa't en les estructures sintàctiques que hi ha subratllades. Digues quin tipus d'oració composta són aquestes estructures subratllades i la funció sintàctica que fan. [1 punt]

1. La primera impressió que rep el viatger arribat a Alacant és que el castellà és la llengua general de la població (línia 1)
2. sobta l'estranyesa amb què veiem que els parlants perceben les situacions de convivència entre llengües (l. 12)
3. ja sabem que casos com els de la ciutat d'Alacant ni són rars ni sorgixen per generació espontània (l. 15-16)
4. Així podran passar segles, fins que el bilingüisme assolirà la totalitat de la població (l. 27-28)

- c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules (o expressions) al text o posa'n un sinònim. [1 punt]

1. *roman* (línia 2)
2. *esporàdica* (l. 5)
3. *com a mínim* (l. 8)
4. *supèrflua* (l. 31)

3. Expressió i reflexió crítica

- a) Descriu les característiques bàsiques de la poesia actual. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Com es pot detenir i recuperar el procés que descriu el text de Brauli Montoya (1996: 21-22)? Explica-ho escrivint un text de característiques semblants, sobretot quant al registre, a la tipologia i als recursos expressius i la terminologia. Cal que hi aprofites tot el que has estudiat sobre la qüestió. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]